

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Αριθμός 17

Απρίλιος 1995

Εισαγωγή

Το παρόν *Ενημερωτικό Δελτίο* καθυστέρησε σημαντικά για ένα κύριο λόγο. Όπως είχαμε αναγγείλει στη Γενική Συνέλευση, το Νοέμβριο του 1994, πρόθεσή μας ήταν και είναι να αλλάξουμε τη μορφή και το περιεχόμενο του.

Πέρασαν ήδη 10 ολόκληρα χρόνια από τότε που καθιερώσαμε το Δελτίο σε μια πρώτη προσπάθεια να αποκτήσουμε ένα απλό έστω μέσο επικοινωνίας.

Μετά από μια δεκαετία, οι συνθήκες, τα δεδομένα και οι ανάγκες έχουν αλλάξει. Ήδη γίνεται αισθητή η απουσία ενός ειδικευμένου μουσειολογικού περιοδικού που λείπει παντελώς από τη χώρα μας. Το περιοδικό αυτό δεν θα αποτελέσει μόνο ένα βήμα διαλόγου για τα μέλη του ICOM, αλλά θα δώσει την ευκαιρία να παρουσιαστούν θεωρητικές μελέτες και πρακτικές εφαρμογές που θα καλύπτουν όλους τους τομείς της Μουσειολογικής Επιστήμης.

Οι συζητήσεις συνεχίζονται και το Δ.Σ. του Ελληνικού Τμήματος του ICOM είναι ανοικτό σε κάθε πρόταση. Προς το παρόν συνεχίζουμε την έκδοση του *Ενημερωτικού Δελτίου* με την καθιερωμένη διάταξη της ύλης.

Η νέα μορφή του εξωφύλλου ας θεωρηθεί προάγγελος των αλλαγών που σχεδιάζονται.

Το Δ.Σ. του Ελληνικού Τμήματος του ICOM

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 1.1 4ο Περιφερειακό Σεμινάριο "Μουσείο-Σχολείο".
- 1.2 Ευρωπαϊκό πιλοτικό πρόγραμμα "Το Σχολείο υιοθετεί ένα Μνημείο.
- 1.3 Ομάδα Εργασίας εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

2. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

- 2.1 Διεθνής Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τη Συντήρηση Εικόνων (Αθήνα 10-15 Οκτωβρίου 1995).
- 2.2 Εκδόσεις

3. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

4. ΝΕΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

6. ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΕΙΩΝ 1995

7. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

8. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ ICOM

9. ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 1995

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1.1 4ο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο "Μουσείο - Σχολείο" (Ιωάννινα 2-3 Δεκεμβρίου 1994)

Το 4ο Περιφερειακό Σεμινάριο "Μουσείο - Σχολείο" πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στα Ιωάννινα το Δεκέμβριο 1994 σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας. Έλαβαν μέρος 150 περίπου εκπαιδευτικοί Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και τοπικών λαογραφικών μουσείων.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε θεωρητικές εισηγήσεις, παρουσιάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων και συζητήσεις κατά ομάδες εργασίας. Τα θέματα των ομάδων εργασίας ήταν :

- εκπαιδευτικά προγράμματα σε μουσεία
- εκπαιδευτικά προγράμματα σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους
- εκπαιδευτικά προγράμματα σε οικιστικά σύνολα
- εκπαιδευτικά προγράμματα στο φυσικό περιβάλλον.

Οι ομάδες εργασίας λειτούργησαν χωριστά για εκπαιδευτικούς Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης.

Μετά τη λήξη του Σεμιναρίου πραγματοποιήθηκε εκδρομή στο Μέτσοβο, όπου τα μέλη του ICOM επισκέφθηκαν την Πινακοθήκη Αβέρωφ και την Παιδική Βιβλιοθήκη που λειτουργεί σε συνεργασία με το Κέντρο Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου.

Για πρώτη φορά φέτος τυπώθηκε τόμος Πρακτικών που περιλαμβάνει περιλήψεις των εισηγήσεων και άλλες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα που λειτουργούν στην Αθήνα ή την επαρχία. Ο φάκελος που δόθηκε στους συνέδρους περιείχε ενημερωτικά φυλλάδια των μουσείων και πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό.

1.2 Ευρωπαϊκό Πιλοτικό Πρόγραμμα

"Το Σχολείο υιοθετεί ένα Μνημείο"

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα ΠΗΓΑΣΟΣ (Fondation Pegase) με την οικονομική ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Τμήμα TASK FORCE "RESSOURCES HUMAINES, EDUCATION, FORMATION, JEUNESSE") έχει αναλάβει το συντονισμό και την πραγματοποίηση ενός Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος με τίτλο "Το Σχολείο υιοθετεί ένα Μνημείο".

Από ελληνικής πλευράς την ευθύνη για την πραγματοποίηση του Προγράμματος έχει το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM), το οποίο και θα καλύψει το ποσοστό της ελληνικής συμμετοχής.

Στο πρόγραμμα λαμβάνουν μέρος 12 Ευρωπαϊκές πόλεις (Άμστερνταμ, Αθήνα, Βρυξέλλες, Καντέρμπουρυ, Ντιζόν, Δρέσδη, Δουβλίνο, Κοπεγχάγη, Λουξεμβούργο, Νάπολη, Σανταρέμ και Τολέδο). Ύστερα από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου του ICOM, των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ. και του Υπουργείου Παιδείας κρίθηκε σκόπιμο να επιλεγούν μνημεία του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, αντιπροσωπευτικά όλων των ιστορικών περιόδων του ελληνικού πολιτισμού:

Μνημείο Φιλοπάππου, Αρχαία Αγορά και Θησείο, Ωρολόγιο του Κυρρήστου, Αγ. Απόστολοι Σολάκη, Γοργοεπήκοος, Αγ. Ανάργυροι Ψυρή, Παλιό Πανεπιστήμιο, Γκάζι, Αστεροσκοπείο.

1.3 Ομάδα Εργασίας Εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Η Ομάδα Εργασίας Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων συνέχισε κανονικά τις συναντήσεις της την πρώτη Παρασκευή κάθε μήνα, ώρα 12.30 μ.μ. στο κτίριο του ICOM.

Μέχρι το Δεκέμβριο του περασμένου χρόνου οι συναντήσεις της Ομάδας είχαν ως κύριο αντικείμενο την προετοιμασία του Σεμιναρίου "Μουσείο - Σχολείο".

Τον Φεβρουάριο η Ομάδα επισκέφθηκε το Κέντρο Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου, ενώ το Μάρτιο η μουσειοπαιδαγωγός του English Heritage, Alison Heath, έδωσε διάλεξη με θέμα "Museum Education and the National Curriculum: the English example".

Τον Απρίλιο έγινε ενημέρωση για το πρόγραμμα ΠΗΓΑΣΟΣ και για τη συμμετοχή πολλών μελών του ICOM στην καμπάνια "Μ' ένα βιβλίο πετάω" που οργανώνει για δεύτερη συνεχή χρονιά το Υπουργείο Πολιτισμού με στόχο την προώθηση του παιδικού βιβλίου και της ανάγνωσης.

Η επόμενη συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στις 5 Μαΐου στο Μουσείο Ελληνικής Παιδικής Τέχνης (Κόδρου 9 - Πλάκα, τηλ. 3312621, ώρα 1 μ.μ.) και στο Παιδικό Μουσείο (Κυδαθηναίων 14 - Πλάκα, τηλ. 3312995-6, ώρα 2μ.μ.).

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με την Γραμματέα του Ελληνικού Τμήματος Τέτη Χατζηνικολάου στα τηλέφωνα 3220181(ΥΠ.ΠΟ. - πρωί) και 3239414 (ICOM Τετάρτη 6-9μ.μ.) ή με την κ. Αμαλία Τσιτούρη στα τηλέφωνα 3251787 (Κέντρο Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ΥΠ.ΠΟ. - πρωί) και 3239414 (ICOM Τετάρτη 6-9 μ.μ.).

2. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

2.1 Διεθνής συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τη Συντήρηση Εικόνων (Αθήνα 10-15 Οκτωβρίου 1995).

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Τμήματος του ICOM και η Οργανωτική Επιτροπή έχουν τη χαρά να σας ανακοινώσουν ότι το Ελληνικό Τμήμα ανέλαβε τη διοργάνωση στη χώρα μας της Διεθνούς Συνάντησης της Ομάδας Συντήρησης Εικόνων του ICOM (ICON'S WORKING GROUP, ICOM CONSERVATION COMMITTEE).

Είναι η πρώτη φορά που η χώρα μας φιλοξενεί Διεθνή Συνάντηση η οποία αφορά στη Συντήρηση Έργων Τέχνης, ενός τομέα τόσο σημαντικού για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα από 11 έως 13 Οκτωβρίου 1995

Το Ελληνικό Τμήμα πρόκειται να φιλοξενήσει γνωστούς εκπροσώπους του διεθνούς χώρου της Συντήρησης Έργων Τέχνης, καθώς επίσης την πρόεδρο της Conservation Committee, M. Catheline Perier d' Ieteren και την Assistant Coordinator, M. Nicole Delsaux (Working Group Paintings 1 & 2). Το πλήρες πρόγραμμα των ανακοινώσεων θα είμαστε σε θέση να σας το στείλουμε μέσα στο Μάιο του 1995.

Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει επίσης εκδρομή στα Μετέωρα, όπου οι σύνεδροι θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφθούν Ιερές Μονές και να ξεναγηθούν από μέλη της Ομάδας Συντήρησης.

2.2 Εκδόσεις

Όπως σας είχαμε προαναγγείλει, πρόκειται σύντομα να επανεκδοθούν οι παρακάτω ειδικές εκδόσεις του ICOM που έχουν ήδη εξαντληθεί:

- α. Συντηρητής. Ορισμός του επαγγέλματος (3η έκδοση).
- β. Προληπτική συντήρηση στα μουσεία. Έλεγχος κλιματισμού. Έλεγχος φωτισμού. (2η έκδοση)

Επίσης τον προσεχή Ιούνιο πρόκειται να κυκλοφορήσουν τα Πρακτικά της Συνάντησης της Διεθνούς Επιτροπής Μουσειολογίας (ICOFOM 93) που πραγματοποιήθηκε στη χώρα μας το Μάιο 1993.

3. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Συνάντηση της Ομάδας Τεκμηρίωσης Εθνογραφικών Αντικειμένων (Ethno-Working Group/ CIDOC /ICOM), Λουμπλιάνα, Σλοβενία, 7-10 Μαΐου 1995.

Στις 7-10 Μαΐου 1995 πραγματοποιείται στη Λουμπλιάνα της Σλοβενίας η 3η Συνάντηση της Ομάδας Τεκμηρίωσης Εθνογραφικών Αντικειμένων της Επιτροπής Τεκμηρίωσης του ICOM. Στη Συνάντηση θα λάβουν μέρος, εκτός από τα μέλη της Ομάδας, και οι εθνικοί εκπρόσωποι που ανέλαβαν να καταγράψουν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται από τα εθνογραφικά μουσεία των χωρών τους για την τεκμηρίωση των συλλογών.

Θέμα της Συνάντησης είναι η επεξεργασία των αποτελεσμάτων των καταγραφών που έγιναν. Στόχος της Συνάντησης είναι η σύνταξη μιας πρώτης πρότασης για τα δεδομένα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την τεκμηρίωση των εθνογραφικών αντικειμένων.

Η πρόταση αυτή θα παρουσιαστεί στο Συνέδριο του ICOM στο Stavanger της Νορβηγίας τον προσεχή Ιούλιο.

4. ΝΕΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ύστερα από πρόταση πολλών μελών του ICOM, το Δ.Σ. του Ελληνικού Τμήματος αποφάσισε να συστήσει ομάδα εργασίας για μουσειολογικά θέματα - αντίστοιχη της Διεθνούς Επιτροπής ICOFOM.

Στόχος της ομάδας είναι η επεξεργασία θεωρητικών θεμάτων, η παρακολούθηση της διεθνούς μουσειολογικής βιβλιογραφίας, η μετάφραση στα ελληνικά σχετικών άρθρων και η έκδοση ενός ειδικευμένου περιοδικού.

Πληροφορίες: Αμαλία Τσιτούρη

Βάσια Κυριακοπούλου

Νάνσυ Σελέντη

τηλ. / fax. 3239414 (ICOM, Τετάρτη 6-9 μ.μ.)

5. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Η Δ/ση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του ΥΠ.ΠΟ., σε συνεργασία με το Ελληνικό Τμήμα του ICOM οργανώνει στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο την Έκθεση "Από τη Μήδεια στη Σαπφώ: Ανυπότακτες γυναίκες στην Αρχαία Ελλάδα". Η Έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 30 Ιουνίου 1995. (Πληροφορίες: 8230800 / 8217724).

Ειδικά για την Έκθεση σχεδιάστηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου. (Πληροφορίες: Κέντρο Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ΥΠ.ΠΟ., τηλ. 3251787, 10-12 π.μ.).

6. ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΕΙΩΝ 18 ΜΑΙΟΥ 1995

Ο φετεινός εορτασμός είναι αφιερωμένος στο θέμα : "Ο ρόλος των Μουσείων στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς".

Η κεντρική εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην Εθνική Πινακοθήκη .

Ειδική εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠ.ΠΟ., με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 10 χρόνων από την ίδρυσή του.

Κατά την εβδομάδα του εορτασμού θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε Πινακοθήκες και Μουσεία Τέχνης της Αττικής. Το πλήρες πρόγραμμα θα κοινοποιηθεί έγκαιρα σε όλα τα μέλη του ICOM.

7. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκε ένα νέο μουσείο, το Μουσείο της Ιστορίας της Παιδείας, με σκοπό να συγκεντρώσει τεκμήρια της παιδείας (ιστορία της παιδαγωγικής, της αγωγής και της εκπαίδευσης) από το μακρινό μέχρι το πρόσφατο παρελθόν μας.

Ειδικότερα συγκεντρώνονται αντικείμενα ή αναπαραστάσεις τους που αφορούν σχολικά κτίρια και τον εξοπλισμό τους, εικόνες από τη ζωή δασκάλων και μαθητών μέσα σ' αυτά, αρχεία φωτογραφιών, διαφανειών, κασετών και βιντεοκασετών, έγγραφα (ιδιωτικά και δημόσια), διδακτικά βιβλία και εποπτικό διδακτικό υλικό, προπλάσματα σχολικών κτιρίων, χάρτες - διαγράμματα, πίνακες, υλικό γραφής, όργανα και υλικό σχετικό με εκδηλώσεις της σχολικής ζωής.

Στόχοι του μουσείου είναι:

1. Η διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στον τομέα της παιδείας και της εκπαίδευσης.

2. Η έρευνα και μελέτη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο της ιστορίας της παιδείας, παιδαγωγικής, αγωγής και εκπαίδευσης στον ελληνικό χώρο και σε σχέση με τα Βαλκάνια, την Ευρώπη και ολόκληρο τον κόσμο.

3. Η κατάρτιση αποφοίτων Α.Ε.Ι. σε θέματα α) μουσειοπαιδαγωγικής και β) καταγραφής και συντήρησης υλικού που υπάρχει στα σχολεία και με την πάροδο του χρόνου κινδυνεύει να καταστραφεί.

4. Η ευαισθητοποίηση τόσο της εκπαιδευτικής κοινότητας όσο και εξωσχολικών φορέων σε σχετικά θέματα.

Το νέο αυτό πανεπιστημιακό μουσείο θα είναι προσιτό στο ώριμο και νεανικό κοινό και αναμένει την ανταπόκριση αυτών που διαθέτουν τεκμήρια ιστορίας της παιδείας να γίνουν δωρητές ή δανειστές.

Τέλος, στις προοπτικές του Μουσείου περιλαμβάνονται η οργάνωση μόνιμων ή περιοδικών εκθέσεων με θέματα σχετικά με σημαντικές ενότητες της ιστορίας της παιδείας στον τόπο μας καθώς και σεμινάρια , διαλέξεις, προβολές και γενικά σχετικές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Το Μουσείο αποτελεί τμήμα του Τομέα Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής και διευθύνεται από τον Αναπ. Καθηγ. Θ. Γ. Παπακωνσταντίνου με συνεργάτες τους κ.κ. Γ. Δάλκο και Σ. Γελαδάκη, φιλολόγους.

Η διεύθυνση του Μουσείου είναι:

Μουσείο ιστορίας της Παιδείας

Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη Ιλίσίων

157 84 Αθήνα

τηλ. 7218532, 7249000 / εσωτ. 2564

fax. 7248979.

8. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ ICOM

Όπως γνωρίζετε, τα γραφεία μας είναι ανοικτά κάθε Τετάρτη απόγευμα 6-9μ.μ. και για επείγουσες περιπτώσεις ύστερα από συνεννόηση.

Πληροφορίες: Τέτη Χατζηνικολάου και Λέν α Αγγελοπούλου / τηλ. 3220181, πρωί
τηλ. 3239414, Τετάρτη 6-9 μ.μ.

Αμαλία Τσιτούρη / τηλ. 3251787, πρωί και 3239414, Τετάρτη 6-9 μ.μ.

Σας υπενθυμίζουμε ότι καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης και του αρχείου μας με μουσειολογικά βιβλία και έντυπα. Η συμβολή σας στην προσπάθειά μας αυτή θα είναι πολύτιμη.

9. ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 1995

Με την ευκαιρία αυτή σας υπενθυμίζουμε ότι το Ελληνικό Τμήμα του ICOM αποφάσισε για μια ακόμη φορά να κρατήσει τη συνδρομή των ατόμων - μελών στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, επιδοτώντας την και πάλι κατά ένα ποσοστό. Έτσι η συνδρομή για τα άτομα - μέλη θα παραμείνει στο ποσό των 10.000 δρχ.

Για τα μουσεία - μέλη η συνδρομή (με μικρή επιδότηση) διαμορφώνεται ως εξής:

α. Μουσεία που απασχολούν προσωπικό μέχρι 5 άτομα	55.000 δρχ.
β. Μουσεία με προσωπικό από 6 έως 20 άτομα	85.000 δρχ.
γ. Μουσεία με προσωπικό πέραν των 20 ατόμων	110.000 δρχ.

Τα μουσεία - μέλη λαμβάνουν το περιοδικό MUSEUM δωρεάν.

Παρακαλούμε για την εξόφληση της συνδρομής σας μέχρι 20 Μαΐου 1995, είτε απευθείας στα γραφεία του ICOM, είτε με ταχυδρομική επιταγή στο όνομα

Ειρήνη Λουτζάκη

Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ιδρυμα

Πλ. Βικτωρίας 3, Αθήνα 104 34

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Ίδρυμα Οικ. Γ. Ψαρόπουλου - Κέντρο Μελέτης Νεότερης Κεραμεικής προσκαλεί τα μέλη του ICOM και τα παιδιά τους στους χώρους του Μουσείου, όπου θα παρουσιαστεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Η Τέχνη του Πηλού". Θα ακολουθήσει ξενάγηση στους χώρους του Μουσείου.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στις 27 Μαΐου, ημέρα Σάββατο και ώρα 11 π.μ. στο Κέντρο Μελέτης Νεότερης Κεραμεικής, οδός Ηπίτου 8 στην Πλάκα.